

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

LUXEMBOURG

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Υπηρεσία Τύπου και Πληροφόρησης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 37/07

της 23ης Μαΐου 2007

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση C-438/05

The International Transport Workers' Federation και The Finnish Seamen's Union κατά

Viking Line ABP και OÜ Viking Line Eesti

**ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ ΡΟΙΑΡΕΣ
MADURO, ΟΙ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΑΝΑΛΑΒΟΥΝ
ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΝΑ ΑΠΟΤΡΕΨΟΥΝ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗ
ΜΕΤΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ**

Εντούτοις, η συλλογική δράση που έχει ως συνέπεια τη στεγανοποίηση της αγοράς εργασίας με βάση τα εθνικά σύνορα ή εμποδίζει επιχείρηση από το να παράσχει τις υπηρεσίες της σε άλλο κράτος μέλος, μετά τη μετεγκατάστασή της, είναι ασυμβίβαστη με το κοινοτικό δίκαιο

Η International Transport Workers' Federation (ITF) είναι ομοσπονδία που αριθμεί ως μέλη 600 συνδικαλιστικές οργανώσεις εργαζομένων στον τομέα των μεταφορών σε 140 χώρες και έχει έδρα το Λονδίνο. Μία από τις βασικές πολιτικές της είναι η προσπάθεια καταπολέμησης της «σημαίας ευκαιρίας». Σύμφωνα με την πολιτική αυτή, για την καταπολέμηση της σημαίας ευκαιρίας, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις στη χώρα της πραγματικής κυριότητας του πλοίου έχουν το δικαίωμα να συνάπτουν συμφωνίες σχετικές με τα πλοία η πραγματική κυριότητα των οποίων βρίσκεται στη χώρα τους, ανεξαρτήτως της σημαίας του πλοίου.

Η Viking Line, φινλανδική εταιρία θαλάσσιας μεταφοράς επιβατών, είναι ιδιοκτήτρια του Rosella, πλοίου θαλάσσιας μεταφοράς επιβατών υπό φινλανδική σημαία που εξυπηρετεί τη γραμμή Ταλίν Ελσίνκι. Το πλήρωμα του Rosella είναι μέλος της Finnish Seamen's Union (Ενώσης Ναυτικών Φινλανδίας, FSU), η οποία είναι μέλος της ITF.

Τον Οκτώβριο του 2003, η Viking Line ζήτησε να μετανηολογήσει το κινούμενο με ζημίες Rosella στην Εσθονία, ώστε να μπορεί να χρησιμοποιεί πλήρωμα από τη χώρα αυτή καταβάλλοντας τους χαμηλότερους μισθούς που ισχύουν στην Εσθονία και να μπορεί, κατά συνέπεια, να ανταγωνιστεί με τα άλλα πλοία θαλάσσιας μεταφοράς επιβατών που εξυπηρετούν το ίδιο δρομολόγιο. Η πρόταση αυτή ανακοινώθηκε στο πλήρωμα και στην FSU, η οποία αντιτάχθηκε στη μετανηολόγηση. Τον Νοέμβριο του 2003, κατόπιν σχετικού αιτήματος της FSU, η ITF απέστειλε εγκύκλιο σε όλα τα μέλη της όπου ανέφερε ότι η πραγματική κυριότητα

του Rosella βρισκόταν στη Φινλανδία και ότι, ως εκ τούτου, η FSU εξακολουθούσε να έχει δικαιώματα διαπραγμάτευσης. Οι οργανώσεις-μέλη της κλήθηκαν να μη διαπραγματευτούν με τη Viking Line. Η μη συμμόρφωσή τους προς την εγκύκλιο αυτή μπορούσε να επισύρει κυρώσεις και να οδηγήσει, ενδεχομένως, στον αποκλεισμό τους από την ITF. Το ενδεχόμενο αυτό απέτρεψε στην πράξη τη Viking Line από το να διαπραγματευθεί με εσθονική συνδικαλιστική οργάνωση.

Τον Δεκέμβριο του 2003, κατόπιν απειλών για απεργιακές κινητοποιήσεις εκ μέρους της FSU, η Viking Line συμφώνησε να αυξήσει τον αριθμό των μελών του πληρώματος του Rosella και να μην αρχίσει τη διαδικασία μετανηολογήσεως πριν από τις 28 Φεβρουαρίου 2005. Η ITF ουδέποτε ανακάλεσε την εγκύκλιο και, για τον λόγο αυτό, η Viking Line η οποία εξακολουθούσε να επιθυμεί τη μετανηολόγηση του κινούμενου με ζημίες Rosella, προσέφυγε ενώπιον των δικαστηρίων της Αγγλίας, όπου εδρεύει η ITF. Η Viking Line ζήτησε να υποχρεωθεί, αφενός, η ITF να ανακαλέσει την εγκύκλιο και, αφετέρου, η FSU να μην παρακωλύει το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας της Viking Line ως προς τη μετανηολόγηση του Rosella.

Το Court of Appeal, ενώπιον του οποίου άσκησαν έφεση η FSU και η ITF, υπέβαλε σειρά ερωτημάτων στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως σχετικής με την εφαρμογή, στην υπό κρίση υπόθεση, των κανόνων της Συνθήκης περί της ελευθερίας εγκαταστάσεως και με το αν οι ενέργειες της FSU και της ITF συνιστούν περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας.

Πρώτον, κατά τον γενικό εισαγγελέα Miguel Poiares Maduro, οι κανόνες της Συνθήκης περί ελεύθερης κυκλοφορίας τυγχάνουν πράγματι εφαρμογής στην υπό κρίση υπόθεση. Τα σχετικά με την κοινωνική πολιτική και τα θεμελιώδη δικαιώματα δημόσια συμφέροντα ενδέχεται να δικαιολογούν ορισμένους περιορισμούς της ελεύθερης κυκλοφορίας, εφόσον δεν υπερβαίνουν το αναγκαίο μέτρο. Ωστόσο, το γεγονός ότι η κοινωνική πολιτική αποτελεί έναν από τους στόχους της Συνθήκης ΕΚ δεν σημαίνει ότι τα μέτρα που λαμβάνονται στον τομέα αυτό αποκλείονται αυτομάτως από το πεδίο εφαρμογής των κανόνων περί ελεύθερης κυκλοφορίας.

Επιπλέον, ο Miguel Poiares Maduro καταλήγει ότι οι διατάξεις περί ελεύθερης κυκλοφορίας πρέπει να έχουν εφαρμογή στις διαφορές μεταξύ δύο ιδιωτών, εφόσον οι επίδικες ενέργειες μπορούν πράγματι να περιορίσουν την άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας, δημιουργώντας μάλλον ανυπέρβλητο εμπόδιο. Αυτό συμβαίνει στην υπό κρίση υπόθεση, στην οποία το πρακτικό αποτέλεσμα της συντονισμένης δράσεως της FSU και της ITF είναι ότι η εκ μέρους της Viking Line άσκηση του δικαιώματός της ελεύθερης εγκαταστάσεως εξαρτάται από τη συναίνεση της FSU.

Όσον αφορά το ζήτημα αν οι εν λόγω ενέργειες αποτελούν τη χρυσή τομή μεταξύ του δικαιώματος συλλογικής δράσεως και της ελευθερίας εγκαταστάσεως, ο γενικός εισαγγελέας επισημαίνει ότι η συντονισμένη πολιτική συλλογικής δράσεως συνδικαλιστικών οργάνωσεων αποτελεί συνήθως νόμιμο μέσο προστασίας των αποδοχών και των όρων εργασίας των ναυτικών. Ωστόσο, η συλλογική δράση που έχει ως συνέπεια τη στεγανοποίηση της αγοράς εργασίας και εμποδίζει την πρόσληψη ναυτικών ορισμένων κρατών μελών προκειμένου να προστατεύσει τις θέσεις εργασίας ναυτικών σε άλλα κράτη μέλη συνιστά βασική παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων στην οποία στηρίζεται η κοινή αγορά.

Σχετικά με την ανάληψη συλλογικής δράσεως για την άμβλυνση των αρνητικών συνεπειών της μετανηολογήσεως του Rosella, ο Miguel Poiares Maduro επισημαίνει ότι, κατ' αρχάς, το εθνικό δικαστήριο πρέπει να καθορίσει αν η εν λόγω δράση βαίνει πέραν αυτού που θεωρείται νόμιμο, βάσει του εσωτερικού δικαίου, λαμβάνοντας υπόψη το κοινοτικό δίκαιο. Συναφώς, το κοινοτικό δίκαιο δεν αποκλείει τις συλλογικές δράσεις συνδικαλιστικών οργανώσεων που έχουν ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του δικαιώματος εγκαταστάσεως μιας επιχειρήσεως που σκοπεύει να μετακινηθεί σε άλλο κράτος μέλος, προκειμένου να προστατευθούν οι εργαζόμενοι της επιχειρήσεως αυτής. Εντούτοις, η συλλογική δράση που αποβλέπει στο να εμποδίσει επιχείρηση εγκατεστημένη σε κράτος μέλος από το να παράσχει νομίμως τις υπηρεσίες της σε άλλο κράτος μέλος, μετά τη μετεγκατάστασή της, είναι ασυμβίβαστη με το κοινοτικό δίκαιο.

Τέλος, ο γενικός εισαγγελέας αναγνωρίζει ότι η FSU, μαζί με την ITF και τις οργανώσεις που είναι μέλη της, μπορούν να αναλαμβάνουν συλλογική δράση για τη βελτίωση των όρων εργασίας των ναυτικών στο σύνολο της Κοινότητας. Πάντως, όπως ακριβώς υπάρχουν όρια στη δράση αυτή σε εθνικό επίπεδο, υπάρχουν όρια και στο δικαίωμα συλλογικής δράσεως σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Στις περιπτώσεις που επιβάλλεται σε όλες τις ημεδαπές συνδικαλιστικές οργανώσεις η υποχρέωση να στηρίζουν τη συλλογική δράση οποιασδήποτε από τις λοιπές οργανώσεις-μέλη, μπορεί εύκολα να γίνει κατάχρηση της δράσεως αυτής. Μια τέτοια πολιτική θα μπορούσε να προστατεύσει τη συλλογική διαπραγματευτική εξουσία ορισμένων ημεδαπών οργανώσεων εις βάρος των συμφερόντων άλλων και να στεγανοποιήσει την αγορά εργασίας, κατά παράβαση των κανόνων περί ελεύθερης κυκλοφορίας. Αντιθέτως, αν οι λοιπές οργανώσεις ήταν ελεύθερες να επιλέξουν αν θα μετάσχουν σε συγκεκριμένη συλλογική δράση, ο κίνδυνος αυτός θα μπορούσε να αποφευχθεί. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να καθορίσει αν ισχύει κάτι τέτοιο στην παρούσα υπόθεση.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η γνώμη του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύει το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Γλώσσες στις οποίες διατίθεται: όλες

*Το πλήρες κείμενο των προτάσεων βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Δικαστηρίου <http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=EL&Submit=rechercher&numaff=C-438/05>
Μπορείτε, κατά κανόνα, να το συμβουλευθείτε από τις 12 το μεσημέρι, ώρα κεντρικής Ευρώπης, κατά την ημερομηνία της αναπτύξεως των προτάσεων.*

*Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με την κα Estella Cigna Angelidis
Τηλ.: (00352) 4303 2582 Fax: (00352) 4303 2674*

*Στιγμιότυπα από την απαγγελία των προτάσεων διατίθενται στο EbS "Europe by Satellite",
υπηρεσία παρεχόμενη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Τύπου και Επικοινωνίας,
L-2920 Λουξεμβούργο Τηλ.: (00352) 4301 35177 Fax: (00352) 4301 35249
ή B-1049 Βρυξέλλες, Τηλ.: (0032) 2 2964106 Fax: (0032) 2 2965956*